

Svaz chemického průmyslu ČR požaduje důslednou revizi vládních strategických dokumentů v oblasti energetiky a klimatu před jejich schválením

29.8.2024 - | Svaz chemického průmyslu ČR

Jedná se o Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu (NKEP), Státní energetickou koncepci (SEK) a Politiku ochrany klimatu (POK). Tyto dokumenty byly dlouho připravovány, přesto ministři jejich schválení v polovině července odložili.

„Jako Svaz vnímáme potřebu správného nastavení klimaticko-energetické politiky mimo jiné proto, že předvídatelnost hospodářské politiky a stanovení jejích cílů pomůže směřovat investice společností tam, kde to skutečně povede ke snižování energetické náročnosti, závislosti na mimoevropských zemích a v důsledku ke zvýšení konkurenceschopnosti české chemie. Takové nastavení ale musí stavět na reálných základech - jinak je to jen předem nesplnitelný plán bez dalšího významu, jenž bude odsouzen k dalším revizím, jakmile se během pár let ukáže jeho nesplnitelnost,“ uvedl prezident SCHP ČR Daniel Tamchyna.

Svaz zároveň poukazuje výchozí princip scénářů modelu SEEPIA, jež sloužily jako východisko pro tvorbu SEK i NKEP. Ředitel SCHP ČR Ivan Souček se domnívá, že *„SEEPIA pouze modeluje scénáře možného vývoje za definovaných podmínek nikoliv přesný budoucí stav, který je pak využít jako podklad pro tvorbu SEK a NKEP. Model jen omezeně zohledňuje denní a sezónní fluktuaci ceny elektrické energie a nepřihlíží k dalšímu vývoji cen ve světle nové struktury výrobních zdrojů po implementaci Fit for 55 v ostatních členských státech. Naše vlastní modelování ukazuje, že pravděpodobně nebude možné pokrýt očekávanou poptávku po obnovitelné elektrické energii, kterou lze čekat kvůli masivní elektrifikaci průmyslu, dopravy a dalších částí ekonomiky na cestě k uhlíkové neutralitě“*.

„Při plánovaném masivním rozšíření fotovoltaických elektráren a tepelných čerpadel v EU, daném naplňováním FF 55, budou v letním období v průběhu dne na evropském trhu s elektřinou k dispozici obrovské přebytky spojené se zápornými cenami, a naopak v zimním období hrozí velký nedostatek elektrické energie spojený s extrémně vysokými cenami. Druhým problémem bude velmi pravděpodobně nemožnost dovézt elektřinu v případě nedostatku kvůli jejímu nedostatku a chybějící infrastruktuře v EU,“ uvedl viceprezident SCHP ČR Petr Cingr.

I z tohoto důvodu je nutné zohlednit ztrátu konkurenceschopnosti uhelných zdrojů již po roce 2025 a s tím spojenou potřebu urychleně doplnit plynové zdroje, na což upozorňuje ve vyhodnocení návrhu NKEP i EK. Kombinace jaderných zdrojů s nízkou flexibilitou a nevyzpytatelných OZE nemůže bez masivního doplnění flexibilními plynovými zdroji zajistit bezpečné dodávky elektrické energie v ČR. Dokumenty rovněž nedostatečně analyzují dostupnost biomasy.

„Navrhované dokumenty nedostatečně hodnotí využití (CCU) a ukládání (CCS) oxidu uhličitého všude tam, tam, kde není reálné snížit jeho produkci k nule. Jedná se zejména o zpracovatelský průmysl založený na uhlíku včetně chemie, ale také o výrobu cementu, vápna či oceli, kde emise CO2 vznikají při výrobním procesu přirozeným procesem. V

případě CCS se z různých detailnějších diskusí ukazuje nereálnost předpokládaného ukládaného objemu oxidu uhličitého ať již z důvodu nedostatečné kapacity úložišť v ČR či neexistenci přepravní infrastruktury pro export do zahraničí,” sdělil ředitel SCHP ČR Ivan Souček.

Řešením by podle Svazu chemického průmyslu ČR mohly být technologie využití (cirkulace) uhlíku, které existují, nicméně narážejí na legislativní bariéry v podobě nutnosti využívání RFNBO vodíku vyrobeného elektrolýzou vody s využitím obnovitelné elektrické energie. Této problematice se dokumenty věnují okrajově. **„V tomto případě spatřujeme jediné východisko v úpravě pravidel tak, aby pro technologie CCU mohl být uznán i využitý vodík vyrobený elektrolýzou vody pomocí elektrické energie z jaderných zdrojů,”** doplnil Souček.

Na potřebu modelování při realistických předpokladech průmysl upozorňoval v rámci připomínkového řízení bohužel bezvýsledně již během tvorby NKEP, POK a SEK. Při porovnávání NKEP a SEK jsou navíc patrné i zcela zásadní rozpory mezi NKEP a SEK svědčící o nebezpečných rozporech mezi oběma dokumenty. V případě NKEP navíc chybí některé klíčové aspekty včetně výroby tepla z OZE. Dokument obsahuje nepřesnosti a údaje, které již nejsou aktuální.

„Je nešťastné že tak strategické dokumenty se schvalují v době, kdy se mění orgány EU a nastavuje se nový politický směr pro další období i v oblasti zelené dohody. Pro udržení konkurenceschopnosti evropského průmyslu je nezbytně nutné, aby tyto tři národní dokumenty pouze slepě neakceptovaly nerealistické cíle, proti nimž je naopak třeba se vymezit. Pojďme zohlednit specifické podmínky ČR k naplňování cílů EU a nastavit jasné a realistické cíle, které nás k uhlíkové neutralitě budou přibližovat postupně bez zásadního negativního dopadu na životní úroveň obyvatel České republiky a konkurenceschopnost průmyslu,” dodal Daniel Tamchyna.

<https://www.schp.cz/info/svaz-chemickeho-prumyslu-cr-pozaduje-duslednou-revizi-vladnich-strategickych-dokumentu-v-oblasti-energetiky-a-klimatu-pred-jejich-schvalenim>